

Sygn. akt VU 275/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. P.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. Placówka Terenowa w T.

prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Ł. Placówka Terenowa w T.

z dnia 30 stycznia 2015 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 275/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 stycznia 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił J. P. prawa do emerytury rolniczej, uznając, że nie udokumentował on wymaganego dla nabycia tego prawa okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Od powyższej decyzji odwołał się w dniu 4 marca 2015 roku J. P., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury rolniczej. W odwołaniu wniósł o zaliczenie do stażu koniecznego do nabycia prawa do emerytury rolniczej okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 9 marca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku oraz okresu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku.

KRUS wносиła o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. P., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 14 lipca 2014 roku pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej. Wniosek ten został załatwiony przez KRUS odmownie decyzją z dnia 12 sierpnia 2014 roku.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 114, decyzja z dnia 12 sierpnia 2014 roku k. 143 w aktach KRUS)

W dniu 16 stycznia 2015 roku J. P. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej w niniejszej sprawie.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 106 w aktach KRUS)

Niekwestionowany przez KRUS okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wnioskodawcy ustalony na potrzeby przyznania prawa do emerytury rolniczej wynosi łącznie 24 lata i 7 dni. Są to okresy: od 1 kwietnia 1977 roku do 5 kwietnia 1977 roku, od 1 stycznia 1985 roku do 31 grudnia 1988 roku, od 1 maja 1990 roku do 31 grudnia 1999 roku, od 1 kwietnia 2000 roku do 30 września 2008 roku, od 1 stycznia 2009 roku do 16 października 2009 roku oraz od 15 stycznia 2014 roku.

Przy ustalaniu stażu rolniczego KRUS nie uwzględniła okresu świadczenia pracy przez wnioskodawcę we własnym gospodarstwie rolnym od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku, albowiem wnioskodawca nie podlegał w tym okresie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 21 sierpnia 1972 roku do 31 marca 1977 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w W. Zakładach (...) w W..

(dowód: świadectwo prac k. 6 w aktach KRUS)

W okresie od 6 kwietnia 1977 roku do 31 stycznia 1986 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P.

(dowód: świadectwo pracy k. 7 w aktach KRUS)

W trakcie zatrudnienia w ww. zakładach pracy wnioskodawca w okresie od 9 marca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku wnioskodawca mieszkał z żoną w gospodarstwie rolnym teściów położonym w miejscowości K., gmina W. i świadczył doraźną pomoc w prowadzeniu tego gospodarstwa.

(dowód: częściowo zeznania wnioskodawcy k. 18, 19 w aktach sprawy)

W okresie od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku wnioskodawca nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego i nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. Ubezpieczeniem tym wnioskodawca został objęty dopiero od dnia 1 stycznia 1985 roku.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz. 704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b; który w odniesieniu do wnioskodawczynie, urodzonej w dniu (...), wynosi 60 lat,

2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

W myśl art. 19 ust. 2 emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;

2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;

3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Przepis powyższy stosuje się do rolnika, który do dnia 31 grudnia 2017 roku spełnił warunki, o których mowa w ust. 2 (art. 19 ust. 2a).

Art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi natomiast, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 roku;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (art. 20 ust. 2).

Stosownie zaś do treści art. 20 ust. 3 ww. ustawy w stosunku do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku nie ma zastosowania regulacja zawarta w art. 20 ust. 1 pkt 3, zgodnie z którą do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

W ocenie Sądu z materiału dowodowego sprawy wynika w sposób jednoznaczny, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do nabycia emerytury rolniczej.

Jak chodzi o przesłanki określone w art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, to wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym wiekiem emerytalnym, który w jego przypadku wynosi 67 lat (art. 19 ust. 1b pkt 25), co już samo w sobie wyklucza możliwość przyznania mu emerytury rolniczej na podstawie tego przepisu. Wnioskodawca nie udowodnił przy tym okresu co najmniej 25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Wnioskodawca nie może także nabyć prawa do emerytury rolniczej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, albowiem mimo, że ukończył określony w tym przepisie wiek emerytalny, tj. 60 lat, to nie wykazał, że podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat.

Zdaniem Sądu niezasadne jest zgłoszone przez wnioskodawcę żądanie wnioskodawcy zaliczenia do stażu wymaganego do nabycia emerytury rolniczej okresu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku. Zgodnie z art. 20 ust. 1 do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się bowiem jedynie okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 roku. Do okresów ubezpieczenia stosownie do art. 20 ust. 1 pkt 1 mogą być zaliczone tylko okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990. Tymczasem wnioskodawca w okresie od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników tylko ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w (...) wP.

Zaliczeniu do stażu wymaganego do nabycia prawa do emerytury rolniczej nie mógł podlegać również okres od 9 marca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku, w którym jak twierdził pracował on w gospodarstwie rolnym teściów położonym w miejscowości K., gmina W..

W tym zakresie wskazać należy, iż za okresy pracy w gospodarstwie rolnym przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku, uważać należy okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po tym dniu dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników. W przepisie art. 20 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy nie wyznaczono rozmiaru świadczonej pracy, jak również nie wprowadzono w nim wymogu, aby praca ta stanowiła jedyne lub główne źródło utrzymania zainteresowanego, jednakże wątpliwości te zostały usunięte licznymi orzeczeniami Sądu Najwyższego zapadłymi w obecnym, jak i w poprzednim stanie prawnym, a zachowującymi aktualność również

obecnie, w których jako przesłankę zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, a przed objęciem ubezpieczeniem społecznym, przyjmowano wymiar pracy przekraczający 4 godziny dziennie. Doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym zaliczanej do stażu ubezpieczeniowego, (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 roku, II UKN 535/99, OSNP 2001/21/650 oraz z dnia 3 lipca 2001 roku, II UKN 466/00, OSNP 2003/7/186).

Sąd uznał za niewiarygodne zeznania wnioskodawcy, że w spornym okresie pracował w gospodarstwie rolnym teściów w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie. W ocenie Sądu, mając na uwadze zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, można jedynie przyjąć że w okresie od 9 marca 1977 roku do 31 grudnia 1982 roku skarżący mógł świadczyć jedynie doraźną pomoc teściom w prowadzeniu ich gospodarstwa rolnego. W okresie tym wnioskodawca pozostawał bowiem w zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy w W. Zakładach (...) w W., a następnie w (...) w P.i trudno zakładać, że godził to zatrudnienie z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Podkreślić należy, iż wnioskodawca urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, a co za tym idzie zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie ma prawa do zaliczenia do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresów, od których zależy prawo do emerytury w systemie powszechnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2011 roku, III UK 83/10, OSNP 2012/7-8/99).

Sąd oddalił wniosek skarżącego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym teściów oraz prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego w spornych okresach, albowiem dowód ten był zbędny dla rozpoznania sprawy. Jak to wskazano wyżej zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy i jednocześnie prowadzenie gospodarstwa rolnego i to pełnym wymiarze czasu pracy, a taki wymiar czasu pracy podali w oświadczeniach załączonych do akt sprawy T. S. (k. 6-7) i F. G. (k. 8-9) jest w ocenie Sądu niemożliwe, a do tego nawet przy hipotetycznym zaliczeniu powyższego okresu wnioskodawca nadal nie posiada co najmniej 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Odnośnie okresu od 11 marca 1983 roku do 31 grudnia 1984 roku to niesporne jest, iż wnioskodawca nie podlegał wówczas ubezpieczeniu społecznemu rolników, a zatem gdyby nawet prowadził wówczas gospodarstwo rolne, to okres ten nie mógłby być zaliczony do okresów warunkujących nabycie prawa do emerytury rolniczej.

W świetle powyższego należało uznać, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury rolniczej określonych w art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznał odwołanie za nieuzasadnione i na podstawie art. 477¹² § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.